

Column Seksueel misbruik bij mannen

Ik geef regelmatig cursussen en masterclasses. Een ervan gaat over mishandeling binnen de zorg.

Op mijn vraag wie van de deelnemers weet welke cliënt ooit seksueel misbruikt is komt meestal de reactie dat men wel eens heeft gehoord dat 'die en die' mogelijk ooit deze ervaring heeft gehad. Er wordt dan de naam van een vrouw genoemd.

Van sommige cliënten weet men het zeker omdat het expliciet in hun dossier staat.

Bij een enkeling is een ernstig vermoeden omdat mevrouw zich 'vreemd' gedraagt.

Een voorbeeld dat hierbij wordt genoemd is dat betreffende cliënte moeite heeft met aanrakingen of niet door een man gewassen wil worden.

Zelden, heel erg zelden, komt het antwoord dat iemand een mannelijke cliënt kent die deze ervaring (mogelijk) heeft gehad.

Bij seksueel misbruik denken we blijkbaar veel sneller aan meisjes of vrouwen. Zij vallen sowieso eerder in de 'categorie' van slachtoffers.

Ik, man, vertel dan dat ik als kind door een oom misbruikt ben. Meestal volgt hierop een korte stilte omdat de aanwezigen zich mogelijk enigszins overvallen of beschaamd voelen.

'Goh ja, dat komt ook voor', is dan een van de reacties. Een andere, veelvoorkomende is: 'Wat knap dat jij dit durft te vertellen'.

Ja, dat is knap want als jongen, als man, moet je eerst door een groot aantal vooroordelen, angsten en schaamtegevoelens heen.

De meeste mannen vinden niet dat ze in de 'categorie' slachtoffers passen. Er wordt onderling nauwelijks over gesproken al wordt het taboe hierop wel wat minder sinds de aandacht in de media voor seksueel misbruik binnen de katholieke kerk.

Helaas worden mannelijke signalen van 'vroeger' seksueel misbruik zelden door hulpverleners opgevangen omdat men ze niet kent.

Binnen instellingen waar mensen met dementie wonen is de onwetendheid en het taboe mogelijk nog groter. Dat geldt voor verzorgenden, artsen en gedragskundigen.

Nu is het algemeen bekend dat juist bij deze ouderen het lange-termijn-geheugen vaak beter is dan het korte-termijn-geheugen.

Kun jij je voorstellen dat een man, die als kind misbruikt is tijdens zorgmomenten flash-backs kan krijgen? Met name dit soort situaties kunnen dan als een trigger gaan werken.

Een man zal dan niet gemakkelijk vertellen (taboe) welke flash-back hij krijgt.

Hij kan het soms wel op een typisch mannelijke manier duidelijk maken.

Zo is het goed mogelijk dat hij een aardige verzorgende 'zomaar' een klap geeft, uit het 'niets' begint te schelden of ander 'probleem'-gedrag laat zien.

Het is heel belangrijk dat hulpverleners meer stil gaan staan bij dit 'agressieve' of 'problematische' gedrag van mannen. Zeker bij hen die zorgafhankelijk zijn.

Dit 'probleem'-gedrag is mogelijk een belangrijk signaal.

Seksueel misbruik bij jongens en mannen bestaat namelijk echt.

Geert Bettinger

Auteur van het boek: door stil te staan kom je verder